

Pakistanas

2007 m. liepos 12 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Pakistano

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2001 m. lapkričio 24 d. Europos bendrijos ir Pakistano Islamo Respublikos bendradarbiavimo susitarimą dėl partnerystės ir vystymo (taip pat vadinamas trečiosios kartos bendradarbiavimo susitarimu), ypač į šio susitarimo 1 straipsnį, kuriame numatyta, kad „pagarba žmogaus teisėms ir demokratiniais principams ... yra esminė šio susitarimo dalis“¹,
- atsižvelgdamas į 2007 m. vasario 8 d. po ministerijų lygmens susitikimo Berlyne priimtą bendrą ES ir Pakistano deklaraciją ir į 2007 m. gegužės 24 d. Islamabade įvykusį pirmąjį bendros Pakistano ir EB komisijos, sudarytos pagal Pakistano ir EB bendradarbiavimo susitarimą, posėdį, kuriame abi šalys įsipareigojo vystyti platų formalų politinį dialogą ir patvirtino sieksiančios glaudaus bendradarbiavimo įvairiausiai regioniniais ir tarptautiniais klausimais,
- atsižvelgdamas į tai, kad parlamento, provincijos valdžios ir prezidento rinkimus planuojama surengti vėliau šiais metais,
- atsižvelgdamas į Parlamento Pietų Azijos regioninio bendradarbiavimo asociacijos delegacijos vizitą į Pakistaną 2006 m. gruodžio mėn. ir Lahore surengtą susitikimą su prezidentu P. Musharrafu,
- atsižvelgdamas į ankstesnes rezoliucijas dėl žmogaus teisių ir demokratijos Pakistane, ypač į 2004 m. vasario 10 d.² ir 2004 m. balandžio 22 d.³ rezoliucijas,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 103 straipsnio 4 dalį,
 - A. kadangi šturmuojant Raudonąją mečetę Islamabade žuvo daug žmonių;
 - B. kadangi susirėmimai Raudonojoje mečetėje ir aplink ją aiškiai rodo radikalojo islamizmo, prieš kurį prezidentas P. Musharrafas nesiėmė veiksmų pakankamai greitai ir pakankamai ryžtingai, galią;
 - C. kadangi P. Musharrafo administracijai priėmus Konstitucijos pakeitimus buvo labai pakeista Pakistano politinė sistema ir pavyko pakeisti valdymo sistemą iš parlamentinės į prezidentinę, pagal kurią prezidentas turi galios panaikinti parlamento sprendimus ar parlamentą paleisti;

¹ OL C 17, 1999 1 22, p. 7.

² OL C 97 E, 2004 4 22, p. 112.

³ OL C 104 E, 2004 4 30, p. 1040.

- D. kadangi kariuomenė ir slaptosios tarnybos toliau daro blogą įtaką Pakistano politikai, valdymui ir ekonomikai ir ši padėtis prieštarauja demokratijos atkūrimo gairių principui, pagal kurį buvo numatyta, kad valdžia bus paimta iš kariuomenės ir perduota civilinei administracijai;
- E. kadangi neseni įvykiai, įskaitant Pakistano Aukščiausiojo teismo pirmininko Iftikharo Mohammado Chaudhry'io atleidimą 2007 kovo 9 d., jam pateikus kol kas nepagrįstus kaltinimus dėl netinkamo elgesio, ir besitęsiantys gyventojų protestai, kuriuos sukėlė šis veiksmas, dar labiau paskatino skubiai spręsti demokratijos ir teisinės valstybės problemas Pakistane,
- F. kadangi JAV vyriausybė padidino spaudimą Pakistanui dėl nesugebėjimo suvaldyti terorizmą;
- G. kadangi ES skiria daug lėšų Pakistanui skurdo mažinimui ir sveikatos bei valstybiniam švietimui;
1. išreiškia solidarumą su Pakistano žmonėmis, kurie tapo ginkluotųjų ekstremistų vykdomo smurto aukomis; labai nerimauja dėl to, kad kai kurie žmonės galbūt buvo laikomi įkaitais Raudonojoje mečetėje; pripažįsta iššūkius, kuriuos Pakistano vyriausybė turėjo įveikti, siekdama užbaigti apsupimą; išreiškia didelį susirūpinimą dėl vis dar nežinomo aukų skaičiaus ir pritaria pastangoms patraukti atsakomybėn kaltininkus;
 2. primygtinai ragina Pakistano vyriausybę grįžti prie demokratinio valdymo ir iki metų pabaigos surengti laisvus, sąžiningus ir demokratiškus rinkimus ir įspėja, kad neturėtų būti įvesta nepaprastoji padėtis ar imtasi kitų priemonių žodžio, susivienijimų, susirinkimo ir judėjimo laisvei užgniaužti;
 3. ragina prezidentą P. Musharrafą laikytis galiojančios konstitucijos ir leisti naujoms asamblėjoms surengti prezidento rinkimus bei atsakyti kariuomenės vado pareigų, ką jis žadėjo ES padaryti;
 4. primygtinai ragina Pakistano karines pajėgas leisti surengti laisvus ir sąžiningus rinkimus, taip pat leisti ištremtiems politiniams vadovams grįžti į Pakistaną ir kelti savo kandidatūras; ragina imtis priemonių siekiant apriboti kariuomenės ir kitų ginkluotų grupuočių įtaką politiniam ir demokratiniam procesui;
 5. džiaugiasi, kad ES stebės parlamento rinkimus Pakistane ir kad Parlamentas dalyvaus stebėjimo misijoje; tačiau yra sunerimęs dėl kai kurių aspektų rengiantis šiems rinkimams, ypač dėl:
 - laikinosios vyriausybės, kuri bus suformuota likus trims mėnesiams iki rinkimų ir kurią paskirs prezidentas P. Musharrafas, neutralumo;
 - vieno iš išankstinių reikalavimų kandidatams turėti akademinį išsilavinimą, kadangi dėl to 70 proc. Pakistano moterų negalės kelti savo kandidatūrų rinkimuose. Taigi ragina panaikinti šį apribojimą;
 - būsimąjo Pakistano prezidento išrinkimo teisėtumo trūkumo, jei jį ar ją rinks esama asamblėja;

6. ragina Tarybą ir Komisiją aiškiai pranešti prezidentui P. Musharrafui, kad vienintelis būdas išbristi iš dabartinės krizės yra pereiti prie civilinio valdymo stiprinant demokratines institucijas ir demokratinius procesus;
7. primygtinai ragina Tarybą ir Komisiją laikytis tvirtos pozicijos ir išsaugoti visus Bendradarbiavimo susitarime įtvirtintus principus, ypač demokratijos ir žmogaus teisių sąlygą; teigiamai vertina 2007 m. vasario 8 d. ministrų susitikimą ir 2007 m. gegužės 24 d. bendros Pakistano ir EB komisijos posėdį, nes tai dar vienas žingsnis gerinant ES ir Pakistano santykius; pabrėžia, kad ES ir Pakistano santykiai pagrįsti bendradarbiavimo susitarime įtvirtintais principais, t. y. įsipareigojimu siekti demokratijos, taikos ir stabilumo, vystymosi, prekybinių ryšių plėtos, taip pat ir Pietų Azijoje plėtojant regioninį bendradarbiavimą, ir pagarbos žmogaus teisėms; ragina vesti intensyvią dialogą šiais klausimais;
8. apgailestauja, kad pateikus kaltinimus dėl netinkamo elgesio buvo atleistas Aukščiausiojo teismo pirmininkas Iftikhar Mohammad Chaudhry, o tai plačiai buvo vertinama kaip Pakistano vyriausybės bandymas išlaikyti teismų kontrolę rinkimų metais; ragina laikytis teismų nepriklausomumo ir teisinės valstybės principo, primygtinai ragina Pakistano vyriausybę imtis tinkamų veiksmų siekiant pakeisti su tuo susijusią dabartinę neigiamą tendenciją ir politiškai nesikišti į šiuo metu vykstantį bylos svarstymą Aukščiausiajame teisme; pažymi didelį solidarumą su Aukščiausiojo teismo teisėju, kurį parodė visi Pakistano teisininkai;
9. labai apgailestauja, kad 2007 m. gegužės 12 d. 41 civilis žuvo per politines demonstracijas Karačyje, smerkia jėgos naudojimą siekiant politinių tikslų, nesvarbu, ar tai daro vyriausybės sąjungininkai, ar opozicinių politinių partijų nariai;
10. taip pat nerimauja dėl pranešimų, kad Pešavare užpuolime, kuris galimai susijęs su Raudonosios mečetės apsuptimi, islamo kovotojai nušovė tris darbininkus iš Kinijos;
11. smerkia visus Pakistano vyriausybės bandymus kontroliuoti žiniasklaidos laisvę ir priimti transliavimo licencijų pakeitimus, apriboti lauke vykstančių renginių tiesiogines transliacijas ir žiniasklaidai ir transliavimo asociacijoms pateikti vyriausybės nurodymus; smerkia visų formų grasinimus, prievartą ir bauginimą žurnalistų ir transliuotojų atžvilgiu;
12. yra susirūpinęs dėl daugelio dokumentais tinkamai pagrįstų „dingimo“ atvejų, susijusių su įtariamaisiais dėl terorizmo, žurnalistais, studentais, beludžių nacionalistų judėjimų nariais ir kitais politiniais veikėjais, griežtai pabrėžia, kad pagrobimai, neteisėti nužudymai ir kalinimas be teismo proceso prieštarauja pagrindiniams tarptautinės teisės principams, įskaitant teisę į gyvybę ir tinkamą teisinį procesą;
13. pritaria Europos konsensusui dėl vystymosi¹ ir aiškiam ES įsipareigojimui padėti šalims, kuriose vyksta konfliktai arba kuriose padėtis nestabili, taip pat aiškiam įsipareigojimui padėti pasiekti Tūkstantmečio vystymosi tikslų, įskaitant visuotinio švietimo politiką;

¹ Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų, Europos Parlamento ir Komisijos bendras pareiškimas dėl Europos Sąjungos vystymosi politikos „Europos konsensusas“ (OL C 46, 2006 2 24, p. 1).

- ragina Pakistano vyriausybę žymiai padidinti finansinę paramą valstybinei švietimo sistemai pagal visaapimančią švietimo programą kurti ir plėtoti visoje šalyje, įskaitant genčių kontroliuojamas vietas; ragina Pakistano vyriausybę vykdyti savo įsipareigojimus ir labiau tikrinti šiuo metu ekstremistų kontroliuojamas medresas;
14. susirūpinęs dėl nuolatinių pranešimų apie religinių mažumų atstovų represijas ir įstatymų dėl šventvagystės taikymo religinėms mažumoms;
 15. yra susirūpinęs dėl to, kad, nors prezidentas P. Musharrafas įsipareigojo kovoti su terorizmu ir ekstremizmu tarptautiniu lygmeniu, šalies viduje esantys politiniai vyriausybės, kariuomenės ir religinių fundamentalistų aljansai gali kliudyti vyriausybei spręsti ekstremizmo ir fundamentalizmo problemas; primygtinai ragina Pakistano vyriausybę nedelsiant imtis efektyvių veiksmų siekiant užkirsti kelią bet kokioms politinėms ar ginkluotoms jėgoms naudotis jo teritorija kaip prieglobsčiu ir kaip operacijų Afganistane baze;
 16. nerimauja dėl didėjančio nestabilumo ir su sukilėliais susijusio smurto plėtos genčių kontroliuojamose vietovėse, ypač Vaziristane, itin atkreipdamas dėmesį į keletą savižudžių įvykdytų sprogimų, įskaitant pasikėsinimą į vidaus reikalų ministro gyvybę 2007 m. balandžio 28 d. Pešavare; ragina Pakistano vyriausybę pakeisti padėtį užtikrinant, kad regione būtų paisoma teisinės valstybės principų ir pilietinių bei politinių teisių;
 17. ragina aktyviau vesti dialogą su provincijų ir vietos vadovais dėl galimybės provincijoms suteikti daugiau autonomijos arba labiau atstovauti provincijų interesams nacionaliniu lygmeniu; smerkia Pakistano vyriausybės represinę politiką Beludžistane, kuriame toliau reikalaujama didesnės provincijos autonomijos ir didesnės gausių šioje vietovėje esančių gamtinių išteklių kontrolės regioniniu lygmeniu;
 18. ragina Pakistano vyriausybę įgyvendinti Pakistano Aukščiausiojo teismo rekomendacijas ir skatinti paisyti pagrindinių teisių ir politinių laisvių Šiaurės vietovėse;
 19. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams bei Pakistano vyriausybei bei parlamentui.